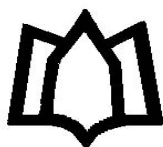

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان همدان

معاونت آموزشی دانشگاه

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

فرم طرح درس پایه

مشخصات درس و مدرس (تکمیل همه ی موارد این بند ضروری می باشد)

- عنوان درس: پرستاری بزرگسالان و سالمندان ۲ - اختلالات سیستم حسی چشم و گوش و پرستاری اتاق عمل
- نام و نام خانوادگی مدرس: عظیم عزیزی
- نام و نام خانوادگی مسئول درس: عظیم عزیزی
- نام و نام خانوادگی مدیر گروه: جناب آقای دکتر علی افشاری
- نوع و میزان واحد به تفکیک: ● نظری ۱/۲۵ واحد، □ عملی ..... واحد
- رشته و مقطع تحصیلی دانشجو: پرستاری ترم ۳، کارشناسی پیوسته پرستاری
- زمان درس: نیمسال دوم ۴۰۵-۴۰۴
- مکان آموزش: دانشکده پرستاری و مامایی
- تعداد دانشجویان: ۷۰ نفر

شرح مختصر درس

در این درس دانشجویان با تاریخچه سلامتی و ارائه مراقبت جامع بر اساس فرایند پرستاری در پرستاری اتاق عمل، اختلالات سیستم حسی بینایی، شنوایی و تعادلی آشنا خواهند شد. پس از پایان دوره قادر خواهند بود با تلفیق آموخته‌های خود با علوم پایه، از نظریه‌ها و مفاهیم پرستاری ضمن بکارگیری فرآیند پرستاری در مراقبت از بزرگسالان و سالمندان، مهارت‌های تفکر خلاق را در تشخیص‌های پرستاری از پیشگیری تا توانبخشی به کار برند.

رئوس مطالب

کارکردهای حسی - بینایی ۸ ساعت

- مروری بر آناتومی و فیزیولوژی سیستم بینایی

- بررسی و شناخت سیستم بینایی، تاریخچه سلامتی، معاینات فیزیکی، آزمون‌های تشخیصی، علائم شایع
- نقش پرستار در ساماندهی و مراقبت جامع مبتنی بر فرایند پرستاری از مددجویان مبتلا به مشکلات غیر عفونی چشم قرنیه، گلوکوم، کاتاراکت، اختلالات شبکیه، مشکلات عفونی و التهاب چشم کونژکتیویت، یووئیت
- اورژانس‌های چشم، تومورهای چشم، مراقبت پرستاری در جراحی‌های چشم
- تدابیر پرستاری از پیشگیری تا توانبخشی در اختلالات چشم و در سطح جامعه
- تشخیص‌های پرستاری: خطر سقوط بزرگسال، ۲۴۵ خطر آسیب قرنیه

شنوایی و تعادلی ۸ ساعت

- مروری بر آناتومی و فیزیولوژی سیستم شنوایی و تعادلی
- بررسی و شناخت سیستم شنوایی، تاریخچه سلامتی، معاینات فیزیکی، آزمون‌های تشخیصی، علائم شایع
- کاهش شنوایی: انواع، علل، روش‌های پیشگیری و درمان
- ساماندهی و مراقبت جامع از مددجویان مبتلا به اختلالات گوش خارجی دفورمیتی، جسم خارجی، سرومن، اوتیت خارجی، اوتیت بدخیم، گوش میانی پارگی پرده تمپان، اوتیت حاد و مزمن، اوتیت سروز، اتواسکلروزیس، گوش داخلی
- بیماری حرکت، اتوتوکسیسیته، بیماری منیر، الیبریت، اختلالات تعادلی
- بازتوانی شنوایی وسایل کمک شنوایی، کاشت حلزون، نقش پرستار در مراقبت از کم‌شنوایان و ناشنوایان
- تشخیص‌های پرستاری: ۲۶۶ خطر عفونت محل جراحی، ۱۳۴ تهوع، ۲۱۴ اختلال آسایش، ۱۳۳ درد مزمن

پرستاری در اتاق عمل ۵ ساعت

- نقش پرستار در ارائه تدابیر پرستاری مبتنی بر تشخیص‌های پرستاری برای بیماران مراجعه‌کننده به اتاق عمل
- ساختمان و تشکیلات اتاق عمل، وسایل ثابت و جراحی
- استریلیزاسیون و انواع آن
- جراحی و انواع روش‌های آن، اثرات جراحی‌های بزرگ
- پیشگیری از انتشار عفونت و حفظ ایمنی در اتاق عمل
- انواع پوزیشن‌های بیمار حین جراحی
- وظایف و نقش پرستاران: اسکراب، سیرکولار، CSR و ریکآوری
- ملاحظات پرستاری در روش‌ها و داروهای مصرفی در بیهوشی
- مراقبت‌های خاص از بیمار در حالت بیهوشی بر اساس فرایند پرستاری
- اصول مراقبت‌ها قبل، حین و بعد از اعمال جراحی
- تشخیص‌های پرستاری: ۳۲ الگوی تنفسی غیر مؤثر، ۱۴۸ ترس، ۱۴۷ اضطراب مرگ، ۱۴۶ اضطراب، ۳۹ خطر آسیب

▪ هدف کلی آموزشی

- دانشجویان با سیستم حسی چشم و گوش، روش‌های تشخیصی، بیماری‌های داخلی و جراحی و اختلالات شایع این سیستم‌ها با ذکر علت، علائم و نشانه‌ها، تشخیص، درمان، عوارض و مراقبت‌های

پرستاری از پیشگیری تا توانبخشی با تأکید بر آموزش و همچنین اصول پرستاری در اتاق عمل آشنا می‌شوند.

- در پایان این درس انتظار می‌رود دانشجویان قادر باشند:
- آناتومی و فیزیولوژی چشم و گوش را تشریح کنند.
- معاینه فیزیکی و تاریخچه سلامتی در بیماران مبتلا به اختلالات چشم و گوش را توضیح دهند.
- آزمون‌های تشخیصی مرتبط با سیستم بینایی و شنوایی را معرفی و مراقبت‌های پرستاری قبل و بعد را تشریح کنند.
- اختلالات غیرعفونی چشم کاتاراکت، گلوکوم، مشکلات قرنیه و شبکیه را تشخیص داده و مراقبت‌های پرستاری بنویسند.
- اختلالات عفونی و التهابی چشم کونژکتیویت، یووئیت و اورژانس‌های چشم را توضیح دهند.
- اختلالات گوش خارجی، میانی و داخلی اوتیت، اتواسکلروزیس، بیماری منیر، اختلالات تعادلی را تشریح و مراقبت‌های پرستاری را اجرا کنند.
- انواع کاهش شنوایی، روش‌های پیشگیری و درمان، و نقش پرستار در بازتوانی شنوایی را بیان کنند.
- اصول استریلیزاسیون، انواع جراحی، پیشگیری از عفونت و پوزیشن‌های بیمار در اتاق عمل را شرح دهند.
- وظایف پرستار اسکراب، سیرکولار، CSR و ریکآوری را مشخص کنند.
- ملاحظات پرستاری در بیهوشی و مراقبت‌های قبل، حین و بعد از عمل جراحی را توضیح دهند.
- فرآیند پرستاری را در ساماندهی مراقبت جامع از بیماران مبتلا به اختلالات چشم، گوش و کاندید جراحی به کار گیرند.

برنامه جلسات ۲ جلسه اتاق عمل + ۴ جلسه چشم + ۴ جلسه گوش

جلسه	هدف اختصاصی عنوان درس	اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
۱	پرستاری اتاق عمل ۱ – آشنایی با اصول، ساختمان، استریلیزاسیون و نقش پرستار	- ساختمان و تشکیلات اتاق عمل و وسایل ثابت و جراحی را نام ببرد. -انواع استریلیزاسیون و موارد کاربرد هر یک را توضیح دهد. - انواع روش‌های جراحی و اثرات جراحی‌های بزرگ را شرح دهد. -روش‌های پیشگیری از انتشار عفونت و حفظ ایمنی در اتاق عمل را توضیح دهد. -انواع پوزیشن‌های بیمار حین جراحی و عوارض هر یک را تحلیل کند.	شناختی دانش تا ارزشیابی ، عاطفی پاسخ دادن	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث	۹۰ دقیقه	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد، پاورپوینت	سوالات کوتاه پاسخ، تشریحی، چهار گزینه‌ای
۲	پرستاری اتاق عمل ۲ – وظایف پرستاران، بیهوشی و مراقبت‌های قبل/حین/بعد از عمل	- وظایف و نقش پرستاران اسکراب، سیرکولار، CSR و ریکاوری را شرح دهد. - ملاحظات پرستاری در روش‌ها و داروهای مصرفی در بیهوشی را توضیح دهد. - مراقبت‌های خاص از بیمار در حالت بیهوشی را بر اساس فرایند پرستاری اجرا کند. - اصول مراقبت‌ها	شناختی دانش تا ارزشیابی ، عاطفی پاسخ دادن	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث	۹۰ دقیقه	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد، پاورپوینت	سوالات کوتاه پاسخ، تشریحی، چهار گزینه‌ای

					قبل، حین و بعد از اعمال جراحی را تشریح کند. -تشخیص‌های پرستاری رایج در اتاق عمل الگوی تنفسی غیر مؤثر، ترس، اضطراب، خطر آسیب را تحلیل کند.		
سوالات کوتاه پاسخ، تشریحی، چهار گزینه‌ای	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد، پاورپوینت	۹۰ دقیقه	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث	شناختی دانش تا ارزشیابی، عاطفی پاسخ دادن	- آناتومی و فیزیولوژی چشم را تشریح کند. - معاینه چشم و بررسی بینایی را توضیح دهد. - خطای دید و نحوه اصلاح هر یک را شرح دهد. - بیماری‌های پلک و اقدامات درمانی را توضیح دهد. - بیماری‌های ملتحمه و مراقبت‌های مربوطه را تشریح کند.	بیماری‌های چشم ۱ - آناتومی، فیزیولوژی، معاینه و اختلالات پلک و ملتحمه	۳
سوالات کوتاه پاسخ، تشریحی، چهار گزینه‌ای	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد، پاورپوینت	۹۰ دقیقه	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث	شناختی دانش تا ارزشیابی، عاطفی پاسخ دادن	- التهابات چشم کونژکتیویت، یووئیت و اقدامات درمانی را شرح دهد. - گلوکوم را تعریف کرده، علائم، درمان و مراقبت‌های پرستاری را توضیح دهد. - کاتاراکت آب مروارید را تعریف کرده، انواع، روش‌های درمان طبی و جراحی را تشریح کند. - مراقبت‌های پرستاری قبل و بعد از	بیماری‌های چشم ۲ - اختلالات التهابی، گلوکوم، آب مروارید و مراقبت‌ها	۴

					جراحی کاتاراکت را بنویسد. - آموزش به بیمار دچار اختلالات بینایی را توضیح دهد.		
سوالات کوتاه پاسخ، تشریحی، چهار گزینه‌ای	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد، پاورپوینت	۹۰ دقیقه	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث	شناختی دانش تا ارزشیابی، عاطفی پاسخ دادن	- اختلالات قرنیه از جمله خطر آسیب قرنیه و اقدامات پرستاری را توضیح دهد. - اختلالات شبکیه رتینوپاتی، جداشدگی شبکیه را شرح داده و نحوه درمان و مراقبت پرستاری را توضیح دهد. - اورژانس‌های چشم اجسام خارجی، سوختگی، ضربه را تشخیص داده و اقدامات اولیه را اجرا کند. - تومورهای چشم را نام برده و مراقبت‌های پرستاری مربوطه را تشریح کند.	بیماری‌های چشم ۳ - اختلالات قرنیه، شبکیه و اورژانس‌های چشمی	۵
سوالات کوتاه پاسخ، تشریحی، چهار گزینه‌ای	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد، پاورپوینت	۹۰ دقیقه	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث	شناختی دانش تا ارزشیابی، عاطفی پاسخ دادن	- تدابیر پرستاری مبتنی بر تشخیص‌های پرستاری از پیشگیری تا توانبخشی در اختلالات چشم را بنویسد. - تدابیر پرستاری در مشکلات ناشی از اختلالات بینایی در سطح جامعه را توضیح دهد. - تشخیص‌های	بیماری‌های چشم ۴ - توانبخشی بینایی، تشخیص‌های پرستاری و مراقبت در جامعه	۶

					پرستاری خطر سقوط بزرگسال، اختلال در نشستن، خطر آسیب قرنیه را تحلیل کند. - برنامه مراقبتی برای بیمار کم‌بینا و نابینا در منزل طراحی کند.		
سوال‌های کوتاه پاسخ، تشریحی، چهار گزینه‌ای	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد، پاورپوینت	۹۰ دقیقه	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث	شناختی دانش تا ارزشیابی، عاطفی پاسخ دادن	- آناتومی و فیزیولوژی گوش را شرح دهد. - معاینه گوش و بررسی وضعیت شنوایی را توضیح دهد. - تست‌های تشخیصی بیماری‌های گوش شنوایی‌سنجی، تمپانومتري و... را معرفی کند. - مشکلات کانال گوش جسم خارجی، تجمع سرومن، اوتیت خارجی و مراقبت‌های پرستاری را بیان کند.	۷	بیماری‌های گوش ۱ - آناتومی، فیزیولوژی، معاینه، تست‌های تشخیصی و اختلالات کانال گوش
سوال‌های کوتاه پاسخ، تشریحی، چهار گزینه‌ای	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد، پاورپوینت	۹۰ دقیقه	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث	شناختی دانش تا ارزشیابی، عاطفی پاسخ دادن	- اوتیت میانی حاد و مزمن، اوتیت سروزی، اتواسکلروزیس را تعریف کرده و علائم هر کدام را توضیح دهد. - ماستوئیدیت و ماستوئیدکتومی را به اختصار تشریح کند. - میرنگتومی، میرنگوپلاستی و ترمپانوپلاستی را تعریف کند.	۸	بیماری‌های گوش ۲ - اختلالات گوش میانی و ماستوئید

					<p>- مداخلات پرستاری در جراحی‌های گوش میانی را بیان کند.</p>		
سوالات کوتاه پاسخ، تشریحی، چهار گزینه‌ای	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد، پاورپوینت	۹۰ دقیقه	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث	شناختی دانش تا ارزشیابی، عاطفی پاسخ دادن	<p>- بیماری منیر را تعریف کرده، علائم، علل، روش‌های درمان طبیبی و جراحی و مراقبت‌های پرستاری را توضیح دهد.</p> <p>- بیماری حرکت را تعریف کرده و مداخلات پرستاری را بنویسد.</p> <p>- داروهای اتوتوکسیک و عوارض آن‌ها را فهرست کند.</p> <p>- اختلالات تعادلی مربوط به گوش داخلی را شرح دهد.</p>	بیماری‌های گوش ۳ - اختلالات گوش داخلی بیماری منیر، بیماری حرکت، اتوتوکسیستی	۹
سوالات کوتاه پاسخ، تشریحی، چهار گزینه‌ای	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد، پاورپوینت	۹۰ دقیقه	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث	شناختی دانش تا ارزشیابی، عاطفی پاسخ دادن	<p>- انواع کاهش شنوایی، رسانایی، حسی عصبی، مختلط، علل و روش‌های پیشگیری و درمان را توضیح دهد.</p> <p>- نقش پرستار در مراقبت از کم‌شنوایان و ناشنوایان در جامعه را تشریح کند.</p> <p>- وسایل کمک شنوایی و کاشت حلزون را معرفی و مراقبت‌های پرستاری مربوط را بنویسد.</p> <p>- تشخیص‌های پرستاری خطر عفونت محل جراحی، تهوع، اختلال آسایش، درد مزمن را در بیماران گوش تحلیل کند.</p>	بیماری‌های گوش ۴ - کاهش شنوایی، بازتوانی شنوایی و مراقبت در جامعه	۱۰

					- برنامه آموزش به بیمار و خانواده در زمینه پیشگیری از کم‌شنوایی ارائه دهد.		
--	--	--	--	--	--	--	--

شیوه نمره دهی

میزان امتیاز از کل	نوع ارزشیابی	تاریخ	ابزار ارزشیابی
۲۰ نمره	امتحان نهایی	پایان نیمسال	امتحان کتبی سوالات تستی، تشریحی، کوتاه پاسخ
۲۰ نمره	مجموع		

منابع درسی آخرین چاپ

مطالب به صورت اسلاید در اختیار دانشجو قرار گرفته و کتاب **برونر** به عنوان منبع اصلی درس معرفی می‌گردد.

- Hinkle, Janice I., Cheever, Kerry H., Overbaugh, Kristen. **Brunner and Suddarth's Textbook of Medical-Surgical Nursing**. Philadelphia: Wolters Kluwer. آخرین چاپ
  - Black, J.M., Hawks, J.H. **Medical-Surgical Nursing: Clinical Management for Positive Outcomes**. 9th ed. St. Louis: Elsevier.
  - Phipps, Wilma J., Sands, Judith K., Marek, Jane F. **Medical-Surgical Nursing: Concepts & Clinical Practice**. 6th ed. St. Louis: Mosby.
  - Brunner, Suddarth 2022 . **Medical Surgical Nursing**. Philadelphia. B Lippincott
۵. ترجمه ملاحظ نیک روان - پرستاری داخلی جراحی برونر و سودارث - نشر حیدری، ۱۴۰۱.
۶. زهرا مشتاق - پرستاری بیماری‌های داخلی جراحی بلک و هاوکس - تهران: نشر جامعه نگر، ۱۳۸۹.

مقررات کلاس

- غیبت بیش از دو جلسه نمره صفر لحاظ خواهد شد.
- دانشجو قبل از مدرس در کلاس حضور داشته باشد.
- با توجه به گستردگی و تنوع زیاد مطالب و کمبود وقت، نقش استاد راهنمایی و تسهیل یادگیری است نه انتقال تمام و کمال محتوا، لذا آموزش مطلوب مستلزم **مطالعه و مشارکت فعال** شما می‌باشد. انتظار می‌رود:
  - به حضور مرتب و منظم همراه با آمادگی در تمام جلسات درس اهمیت دهید.
  - در بحث‌های کلاس و انجام تکالیف در سر موعد توجه داشته باشید.
  - به منابع معرفی شده مراجعه و مطالب تکمیلی بحث‌ها را مطالعه فرمایید.
  - تلفن همراه را در تمام مدت کلاس خاموش نگه دارید و از آمد و رفت‌های غیرضروری جداً بپرهیزید.

○ آمدن شما در کلاس درس پس از استاد به معنی غیبت در آن جلسه خواهد بود. لذا جهت حفظ نظم و ترتیب کلاس لطفاً پس از استاد وارد کلاس نشوید.